

خبرنامه الکترونیکی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

شماره ۹- تابستان و پاییز ۱۳۹۷

آنچه در این شماره می خوانید:

عملکرد کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید چمران اهواز در تابستان و

پاییز ۱۳۹۷

اخبار

گزارش نمایشگاه کتاب تهران (اردیبهشت ۱۳۹۷)

دومین گزارش از پیاده سازی سواد اطلاعاتی در کتابخانه مرکزی

دانشگاه شهید چمران اهواز (پاییز ۱۳۹۷)

کافه کتاب در پاییز ۱۳۹۷

راهنمای مشاهده متن کامل پایان نامه ها در نرم افزار تحت وب

آدرس

پرفروش ترین کتاب های سال ۲۰۱۷

سرگذشت نامه کتاب

با ما باشید با پل ها ارتباطی:

تارنما:

www.lib.scu.ac.ir

رایانامه:

lt.centlib@scu.ac.ir

تلفن تماس: ۰۶۱-۳۳۳۶۰۲۴۴

دورنگار: ۰۶۱-۳۳۳۸۴۰۸۳

کانال سروش: @scu_centlib

خبرنامه الکترونیکی

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

شماره ۹۵ - تابستان و پاییز ۱۳۹۷

در این شماره می خوانید:

- ❖ عملکرد کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید چمران اهواز در تابستان و پاییز ۱۳۹۷
- ❖ اخبار
- ❖ گزارش نمایشگاه کتاب تهران (اردیبهشت ۱۳۹۷)
- ❖ دومین گزارش از پیاده سازی سواد اطلاعاتی در کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید چمران اهواز (پاییز ۱۳۹۷)
- ❖ کافه کتاب در پاییز ۱۳۹۷
- ❖ راهنمای مشاهده متن کامل پایان نامه ها در نرم افزار تحت وب آذرسا
- ❖ پرفروش ترین کتاب های سال ۲۰۱۷
- ❖ سرگذشت نامه کتاب

خبرنامه الکترونیکی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید چمران اهواز

شماره ۹ – تابستان و پاییز ۱۳۹۷

سردبیر: دکتر شهناز خادمی‌زاده

مدیر داخلی: مریم سبحانی‌نسب

همکاران این شماره به ترتیب حروف الفبا

محمد استاد چینی‌گر	کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی
صبریه حسینی	کارشناس ارشد علوم سیاسی
ندا حمدپور	کارشناس ارشد علوم سیاسی
معصومه خداوردی	کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی
نبی زینی‌وند	کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی
مریم سبحانی‌نسب	کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی
حجت عسکری	کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی
زهرا محمدیان	کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

* نقل اخبار و مطالب با ذکر ماخذ بلامانع است.

* خبرنامه در ویرایش و اصلاح مطالب آزاد است.

نشانی: اهواز، دانشگاه شهید چمران اهواز، معاونت پژوهش و فناوری، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

تلفن تماس : ۰۶۱-۳۳۳۶۰۲۴۴

دورنگار : ۰۶۱-۳۳۳۸۴۰۸۳

الف) در بخش مدیریت کتابخانه مرکزی و مرکز

اسناد:

- ❖ پی گیری تعمیرات آسانسور
- ❖ تعمیر میز و صندلی و قفسه های کتابخانه
- ❖ انجام ایزوگام طبقه سوم
- ❖ انجام روشنایی طبقه سوم
- ❖ سم پاشی ساختمان کتابخانه مرکزی
- ❖ شارژ کپسول های آتش نشانی
- ❖ مجهز شدن میز امانت به دستگاه پوز جهت دریافت وجوه جریمه های دیر کرد کتاب

ب) در بخش اطلاع رسانی و آموزش:

- ❖ برگزاری ۱۳ کارگاه آموزشی (ویژه اعضای هیأت علمی و مدیران: ۷ کارگاه . ویژه کارمندان : ۱ کارگاه، ویژه دانشجویان: ۵ کارگاه)
- ❖ ارسال ۱۴۰ خبر از طریق کانال کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد
- ❖ ارسال ۱۴۰ خبر و اطلاعیه از طریق پرتال کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

ج) در بخش خدمات رسانی به کاربران و

کتابخانه ها:

- ❖ نیاز سنجی از اعضای هیأت علمی جهت خرید کتاب از طریق فرم (الکترونیکی و چاپی) و پست الکترونیکی و دریافت سفارش ۶ عنوان
- ❖ فعال نمودن ۳۵۵۰ عضو جدید اعم از دانشجویان تازه وارد، در تمام مقاطع، اعضای هیأت علمی و کارکنان دانشگاه.
- ❖ بارگیری ۱۳۹۱۰ مقاله فارسی از پایگاه های اطلاعاتی مگ ایران، سیویلیکا و نورمگز در بهار ۱۳۹۷

عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد در

تابستان و پاییز سال ۱۳۹۷

اهداف کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید چمران اهواز در راستای رسیدن به اهداف زیر گام کمک به ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دانشگاه،

- ۱- افزایش توانمندی های حرفه ای کارکنان،
- ۲- تهیه و گسترش منابع الکترونیکی،
- ۳- ارائه خدمات به اعضای هیأت علمی و دانشجویان و کارکنان دانشگاه،
- ۴- و افزایش کمی و کیفی دسترسی به منابع اطلاعاتی معتبر علمی.

همچنین وظایفی از قبیل برگزاری دوره های آموزشی تخصصی برای اعضای محترم هیأت علمی، کتابداران و دانشجویان، پیگیری اجرای بخشنامه های ابلاغی مربوط به کتابخانه ها، گردآوری و سازماندهی مجموعه ای متناسب با گرایش ها و سرفصل های آموزشی و رشته های موجود در دانشگاه شهید چمران اهواز، تأمین نیازهای اطلاعاتی استادان و دانشجویان، و بررسی مشکلات و ارائه راه حل های مناسب، برعهده کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد می باشد.

رئوس فعالیت ها

برخی از فعالیت های انجام شده در این کتابخانه در تابستان و پاییز ۱۳۹۷ زیر نظر مدیریت فعلی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد به شرح ذیل می باشند:

چمران اهواز آمده بودند در تاریخ ۵ آبان ۹۷ پس از برگزاری کارگاه آموزشی تهیه و تدوین خبر در حاشیه این نشست، با هیات همراه از بخش های مختلف کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد بازدید کردند.

در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری

استان برگزار شد: نشست بررسی علل بی انگیزگی در افراد و جامعه

نشست بررسی علل بی انگیزگی در جامعه از سوی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید چمران اهواز در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری استان خوزستان، برگزار شد. در این نشست که عصر امروز یکشنبه ۱۱ آذرماه در سالن کنفرانس نمایشگاه بین المللی برگزار گردید، دکتر سید علی مرعشی درباره سبک زندگی بی حاصل در میان جوامع مختلف اظهار کرد: متأسفانه این مساله در سال های اخیر بیشتر مشاهده می شود؛ در اکثر مواقع فرد به کاری اعتیاد پیدا می کند و این مساله آسیب های روانی و اجتماعی را در پی خواهد داشت. وی افزود: بسیاری از مردم در تمامی سنین بالاخص در سنین جوانی به این سبک از زندگی مبتلا می شوند و با کارهایی بیهوده روزگار می گذرانند که هیچ سودی ندارد. وبگردی یکی از این مشکلات است که امروزه ابتلا به آن بسیار زیاد شده است.

- ❖ بارگیری ۱۶۰۹۵ مقاله، کتاب و پایان نامه لاتین از کتابخانه دیجیتال در بهار ۱۳۹۷
- ❖ تامین مدرک در قالب طرح امین ۵۸ عنوان
- ❖ تامین مدرک خارجی ۵۵ عنوان
- ❖ عضویت ۶۳ نفر در طرح غدیر

(د) در بخش خدمات فنی کتابخانه:

- ❖ ثبت ۲۱۱۶ نسخه کتاب
- ❖ فهرست نویسی و تصحیح اطلاعات ۳۲۰۰ نسخه کتاب فارسی
- ❖ فهرست نویسی ۲۰۰ نسخه کتاب لاتین
- ❖ نمایه سازی و ثبت ۳۲۵ عنوان پایان نامه
- ❖ دیجیتال سازی ۳۲۵ عنوان پایان نامه
- ❖ نمایه سازی و تصحیح اطلاعات ۸ عنوان گزارش طرح تحقیقاتی
- ❖ فهرست نویسی و تصحیح اطلاعات ۲۳۰ عنوان سند (هنری، خوزستان شناسی، اسناد فارسی، انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز)
- ❖ آماده سازی و قفسه گذاری منابع سازماندهی شده

اخبار

گردآورنده: زهرا محمدیان^۱

دکتر علیرضا عبدالهی نژاد مدیر کل روابط عمومی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و هیات همراه از کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد بازدید کردند.

دکتر علیرضا عبدالهی نژاد مدیر روابط عمومی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، که برای شرکت در چهارمین نشست هیات استانی مراکز آموزش عالی استان خوزستان به دانشگاه شهید

^۱. مسئول پرتال کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

گزارش نمایشگاه کتاب تهران (اردیبهشت ۱۳۹۷)

تهیه کننده: محمد استاد چینی‌گر^۲

سی‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، رویدادی که از آن به عنوان بزرگترین اتفاق فرهنگی کشور یاد می‌شود، پس از دو دوره برگزاری در «شهر آفتاب» بار دیگر با شعار «نه به کتاب نخواندن» به مصلاهی امام خمینی (ره) با زگشت واز ۱۲الی ۲۳ اردیبهشت سال ۱۳۹۷ پذیرای مردم و علاقه‌مندان به کتاب و کتاب‌خوانی بود. دانشگاه شهید چمران اهواز امسال نیز همانند سال‌های گذشته جهت خرید کتاب و تهیه منابع مورد نیاز کتابخانه‌های دانشگاه در این رویداد فرهنگی کشور حاضر شد.

برنامه ریزی و هماهنگی جهت شرکت در نمایشگاه از یک ماه قبل از شروع نمایشگاه با پیگیری معاونت پژوهشی دانشگاه و ریاست کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد جهت تامین منابع مالی لازم، با معاونت اداری مالی و سایر بخش‌ها انجام گرفت.

نیازسنجی منابع مورد نیاز کتابخانه‌های دانشگاه (شامل منابع فارسی ولاتین چاپی والکترونیکی)، از طریق تعامل بخش سفارشات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد و همچنین سایر

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، تصریح کرد: باید به جوانان بیاموزیم که سرگرمی با تفریح متفاوت است؛ در سرگرمی فرد به دنبال کارهای بی فایده است اما در تفریح بی حاصلی وجود ندارد.

مرعشی اظهار کرد: تفریح شامل مسافرت، ورزش، دید و بازدید و... می‌شود و این امور با سرگرمی‌های روزمره متفاوت است.

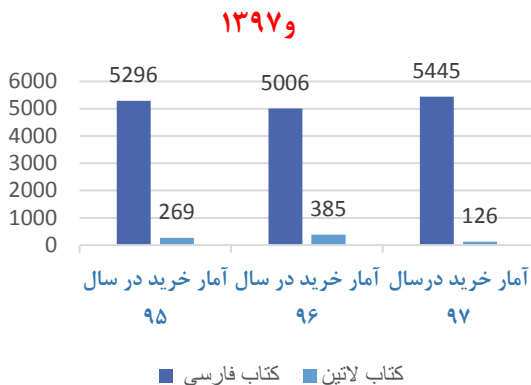
وی با تاکید بر اینکه باید با کودکانمان همبازی شویم، گفت: این کار سخت نیست و موجب شادی در بین تمامی اعضای خانواده می‌شود. در پایان این نشست شرکت‌کنندگان به بیان سوالات خود درباره مسایل مطرح شده پرداختند.

گفتنی است نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری استان و ششمین نمایشگاه فن بازار خوزستان از روز گذشته شنبه ۱۰ آذرماه با حضور دکتر شریعتی استاندار خوزستان کار خود را آغاز کرد و این نمایشگاه تا ۱۳ آذرماه از ساعت ۹ صبح تا ۱۲ ظهر و همچنین از ۱۶ تا ۲۰ برقرار است.

^۲مسئول امانت کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

خرید کتاب در سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

کتاب‌های خریداری شده توسط کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد پس از ثبت در حال سازماندهی و فهرست‌نویسی هستند. که پس از آماده شدن، لیست کامل آنها در بخش تازه‌های پورتال کتابخانه مرکزی در اختیار کاربران قرار خواهد گرفت.

طبق سیاست کتابخانه مرکزی دریافت لیست منابع مورد نیاز اطلاعاتی و کتب چاپی و الکترونیکی به ایام نمایشگاه محدود نمی‌شود. در همین راستا بخش سفارشات و امانت کتابخانه مرکزی همواره منتظر پیشنهادات تهیه منابع با ارسال مستقیم تقاضا و یا از طریق ثبت تقاضا در پورتال کتابخانه مرکزی می‌باشد.

کتابخانه‌های دانشگاه شهید چمران اهواز با اعضای هیأت علمی، دانشجویان، معاونین پژوهشی دانشکده‌ها، مدتها قبل از نمایشگاه شروع و تا هنگام برگزاری نمایشگاه ادامه داشت.

پس از هماهنگی‌های به عمل آمده یک تیم ۲۸ نفره با ترکیب ذیل جهت شرکت در نمایشگاه اعزام گردید.

- ۶ نفر از کارکنان کتابخانه مرکزی
- ۱۳ نفر از اعضای هیات علمی دانشکده‌های مختلف
- ۹ نفر از کتابداران کتابخانه‌های دانشکده‌ها

نتیجه خرید از نمایشگاه کتاب سال ۹۷، اضافه شدن بیش از ۱۲۶ عنوان کتاب چاپی لاتین، ۵۴۴۵ عنوان کتاب چاپی فارسی، به همراه ۲۰۰۰۰ عنوان کتاب لاتین الکترونیکی به مجموعه کتابخانه‌های دانشگاه می‌باشد؛ با توجه به جدول زیر در مقایسه با نمایشگاه سال قبل خرید کتابهای فارسی چاپی ۸ درصد افزایش و خرید کتابهای چاپی لاتین ۶۷ درصد کاهش داشته است.

کافه کتاب در پاییز ۱۳۹۷

تهیه کننده: ندا حمدپور^۳

به شرح و بررسی کتاب "صداقت دانشگاهی" اثر چارلز لیپسون و ترجمه ی پیمان اسحاقی پرداخت.

در این کتاب نویسنده مطالب را در دو بخش سامان داده است. در بخش اول که «صداقت دانشگاهی» نام دارد، مؤلف در چهار بخش با عنوان‌های سه اصل صداقت دانشگاهی، صداقت دانشگاهی از اولین روز درس تا امتحان پایان ترم، خوب یادداشت برداشتن و سرقت علمی و صداقت دانشگاهی، نکاتی را به دانشجویان گوشزد نموده است. در بخش دوم، به عنوان «ارجاع‌دهی: راهنمایی سریع» به تفصیل درباره نظام‌های گوناگون ارجاع‌دهی علوم طبیعی، صوری و انسانی سخن گفته است.

دوشنبه ۲۱ آبان ماه ۱۳۹۷

در سی و هشتمین جلسه کافه کتاب دکتر بهادر قیم عضو هیات علمی گروه تاریخ دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید چمران اهواز، با نگاهی به حیات دینی - اجتماعی صابین مندایی بعنوان یکی از ادیان اهل کتاب در قرآن به نقد و بررسی کتاب " صابین مندایی، میراث سومر باستان با اصالت توحیدی" اثر نعیم الرضوی الحصونه^۲ پرداخت.

کافه کتاب با هدف ارتقاء سطح مطالعه در بین مخاطبان جوان از ابتدای سال ۱۳۹۵، با دعوت از اساتید مجرب از داخل و خارج از دانشگاه در حوزه های مختلف و پر مخاطب آغاز گردید و جلسه های مذکور در سه ماه دوم و سوم سال جاری با دعوت از اساتید گروه‌های، تاریخ، روانشناسی، ادبیات فارسی با موضوعات زیر برگزار گردید.

دوشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۷

در سی و ششمین جلسه کافه کتاب سر کار خانم دکتر سودابه بساک نژاد عضو هیات علمی گروه روانشناسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، با " نگاهی به آموزش مهارت‌های زندگی زناشویی" به شرح و بررسی کتاب " مهارت‌های زندگی زناشویی" اثر متیو مک کی، پاتریک فنینگ و کیم پالک پرداخت.

دوشنبه ۱۴ آبان ماه ۱۳۹۷

در سی و هفتمین جلسه کافه کتاب دکتر داوود پور مظفری عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، با نگاهی به " امانتداری و رعایت اخلاق پژوهشی"

^۳ . مسئول تحویل مدرک کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

محبت بی تناسب" اثر رابین نوروود پرداخت. این کتاب به این موضوع می‌پردازد که چرا بسیاری از زنانی که میل به بذل محبت دارند همسرانی نصیبشان می‌شود که عشق خود را از آن‌ها دریغ می‌کنند، چرا درحالی‌که یک رابطه نیازهای ما را برطرف نمی‌کند، همچنان به آن ادامه می‌دهیم.

کتاب زنان شیفته، به مقوله عشق ورزیدن بی‌حد و بدون تناسب زنان می‌پردازد و در ۹ فصل مجزا به نگارش درآمده است.

دوشنبه ۵ آذرماه ۱۳۹۷

در چهلمین جلسه کافه کتاب دکتر زینب افصلی عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، با نگاهی به " خود و دیگری در رسانه" به شرح و بررسی کتاب " ریشه های زن سیزی در ادبیات کلاسیک" اثر مریم حسینی پرداخت.

کتاب ریشه های زن سیزی در ادبیات کلاسیک فارس نوشته مریم حسینی تبیین کرده است که ما به علت یک نگاه مردانه در تاریخ با اندیشه و فرهنگ "مردسالاری" مواجه بوده ایم که البته در مناطق مختلف دنیا تاثیرگذاری آن متفاوت است. مثلاً در اندیشه هندی ها و باورهای ارسطویان و افلاطونیان زن سیزی نمود بیشتری داشته است و در اندیشه های اصیل ایرانی کمتر. بنابراین بعضی از آثار ایرانی که در آنها زن سیزی به وفور دیده می شود، ریشه

این اثر به معرفی یکی از دیانت های اهل کتاب و بسیار قدیمی بنام صابیین مندایی می‌پردازد. امروزه گروه اندک صابیین در عراق و ایران زندگی می‌کنند. مرکز روحی -معنوی و کرسی رسولی صابیین در ایران، شهر اهواز است. بالاترین مقام روحانی صابیین مندایی ایران، گنزورا نجاج چحیلی در این شهر مستقر است؛ علت این امر به وجود رود کارون بعنوان مهمترین ابزار تعمیر صابیین است. کتاب مقدس صابیین گنزا ربا نام دارد. در سال ۱۳۷۵ مقام معظم رهبری این گروه را بعنوان اهل کتاب اعلام نمودند. در کتاب الصابیه المداییه که به معرفی این گروه پرداخته؛ سه فصل به این امر اختصاص یافته است ۱-معنای صابیین ۲ - اصول دین و کتب مقدس صابیین ۳-صابیین در قرآن.

در این راستا سعی می‌شود به نکات سلبی و ایجابی این کتاب بر اساس مقایسه و مقارنه آن با متون مقدس منداییان و سنت شفاهی آنان و نیز تالیفات و تحقیقات جدید پرداخته شود.

دوشنبه ۲۸ آبان ماه ۱۳۹۷

در سی و نهمین جلسه کافه کتاب دکتر خدیجه شیرالی نیا عضو هیات علمی گروه مشاوره و راهنمایی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، با نگاهی به " وابستگی سالم در روابط عاطفی" به نقد و بررسی کتاب " زنان شیفته" روان شناسی

ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید چمران اهواز، با "نگاهی به آخرین سالهای پادشاهی ساسانی" به نقد و بررسی کتاب "رویدادنامه سریانی موسوم به رویدادنامه خوزستان" ترجمه و تعلیقات: خدادادرضاخانی و سجاد امیری باوندپور پرداخت.

کتاب مذکور، شامل رویدادنامه ای است که یکی از متون بسیار مهم برای شناخت تاریخ اواخر دوره ساسانی است که به سریانی نوشته شده است. اهمیت این متن از آنجاست که برخلاف متون عربی و پارسی که از دید فاتحان و چند قرن بعد از فروپاشی ساسانیان درباره اواخر دوره ساسانی و شکست ساسانی نوشته شده اند، این متن دیدی متفاوت از نظر زمانی نزدیک به پایان دوره ساسانیان دارد. شروع وقایع این متن از سال ۵۸۹ میلادی نشان دهنده چگونگی مشکلات سلسله ساسانی در پایان این دوران است.

های هندی، یونانی دارند. برداشتن چنین غبار تاریک و ظلمانی از چهره ادبیات ایران نشان می دهد بعضی از اندیشه های مطرح شده بیانگر جامعه اصیل ایرانی نبوده است.

یکشنبه ۱۱ آذرماه ۱۳۹۷

چهل و یکمین جلسه کافه کتاب عصر روز یکشنبه ۱۱ آذرماه به مناسب هفته ی پژوهش در نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی در محل دائمی نمایشگاه بین المللی اهواز، سالن اجتماعات برگزار شد. دکتر سید علی مرعشی عضو هیات علمی گروه روانشناسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی به موضوع "علل بی انگیزگی در افراد و جامعه" پرداخت. در این نشست دکتر سید علی مرعشی درباره سبک زندگی بی حاصل در میان جوامع مختلف اظهار کرد: متأسفانه این مساله در سال های اخیر بیشتر مشاهده می شود؛ در اکثر مواقع فرد به کاری اعتیاد پیدا می کند و این مساله آسیب های روانی و اجتماعی را در پی خواهد داشت. وی با تأکید بر اینکه باید با کودکانمان همبازی شویم، گفت: این کار سخت نیست و موجب شادی در بین تمامی اعضای خانواده می شود.

دوشنبه ۱۲ آذرماه ۱۳۹۷

در چهل و دومین جلسه کافه کتاب دکتر شهرام جلیلیان عضو هیات علمی گروه تاریخ دانشکده

راهنمای مشاهده متن کامل پایان نامه ها در نرم افزار تحت وب آدرسا

تهیه کننده: مریم سبحانی نسب^۴

پایان نامه ها منابع اطلاعاتی ارزشمندی برای علاقمندان به آن حوزه موضوعی بوده و معمولاً اساس تدوین مقاله ها یا کتاب های منتشر شده بعدی می شوند و تا آن زمان تنها مدرک دسترس پذیر آن فعالیت علمی محسوب می شوند. در بخش پایان نامه های فارسی و لاتین کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، پایان نامه های مربوط به کلیه رشته های تحصیلی در مقاطع کارشناسی ارشد، دکتری حرفه ای و دکتری تخصصی دانش آموختگان دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت متمرکز (نسخه چاپی و الکترونیکی) گردآوری و سازماندهی می شود. پس از ارتقاء، نصب و اجراء نرم افزار کتابخانه ای آدرسا (نرم افزار یکپارچه کتابخانه های دانشگاه) و ایجاد قابلیت دیجیتال سازی پایان نامه ها، بخش پایان نامه های کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، به منظور تسهیل بازیابی و

افزایش سرعت دسترسی به اطلاعات، و استفاده از تمام متن پایان نامه بدون محدودیت مکانی و زمانی، سازماندهی پایان نامه ها را به صورت دیجیتالی برای اعضاء کتابخانه های دانشگاه را انجام داد.

الف) چنانچه شما دانشجوی دانشگاه شهید چمران اهواز هستید، می توانید در محیط دانشگاه و خارج از دانشگاه، بدون محدودیت مکانی و زمانی، فایل تمام متن پایان نامه های دانشگاه شهید چمران اهواز از سال ۱۳۸۹ به بعد را مشاهده نمایید.

ب) در صورتیکه شما دانشجوی دانشگاه شهید چمران نباشید، فقط می توانید به ۱۵ صفحه اول پایان نامه های سال ۱۳۸۹ به بعد دسترسی داشته باشید.

^۴. مسئول پایان نامه های کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

شیوه دسترسی:

۱. استفاده از آدرس الکترونیکی

elib.scu.ac.ir

۲. انتخاب گزینه ورود و وارد کردن نام

کاربری و کلمه عبور خود

۳. گزینه جستجوی مدارک را انتخاب

نمایید و مطابق شکل زیر وارد صفحه

جستجو شوید.

۴. از بخش "جستجو" در یکی از فیلدهای جستجو (به طور مثال: موضوع) را انتخاب کنید و در باکس مقابل: عبارت جستجو را وارد نمایید.

در این بخش می توانید از عملگرهای مختلف شامل NOT, OR, AND, استفاده نمایید.

۴. با استفاده از "کلید اضافه"، بخش دوم فرمول جستجو را اضافه کنید.

۵. و از بخش جستجو در فیلد دوم جستجو (به طور مثال: استاد راهنما) را انتخاب نمایید و در باکس جستجو عبارت جستجو را وارد کنید.

۶. روی کمبوباکس نوع عملگر کلیک کرده و با انتخاب یکی از عملگرهای و، یا و بجز، بخش اول و دوم فرمول جستجو را با هم ترکیب نمایید.

۷. از طریق فیلتر نام مراکز، امکان جستجوی همزمان در تمامی کتابخانه ها و مراکز تحت پوشش سیستم وجود دارد. همچنین می توانید با انتخاب یک یا چند مرکز، تنها در مراکز انتخابی جستجو نمایید.

۸. در پایین صفحه با استفاده از پارامترهای بخش "محدود به" می توانید جستجو را به صورت محدود انجام دهید.

*در صورت انتخاب منابع دیجیتال، جستجوی خود را فقط به مدارکی که نسخه دیجیتال آنها در سیستم وجود دارد، محدود نمایید.

۹. پس از انجام جستجو وارد صفحه نمایش خلاصه نتایج جستجو می شویم.

۱۰. در بالای صفحه، فرمول جستجو و تعداد نتایج بازیابی شده نمایش داده می شود. و در بخش پایین نتایج به صورت درهمکرد (کلی) و به تفکیک نام مراکز و نوع مدارک نمایش داده می شود.

۱۱. در صورتی که رکورد مورد نظر حاوی فایل پایان نامه باشد، گزینه پیوستها در سمت چپ رکورد مورد نظر نمایان می شود.

۱۲. گزینه پیوستها را انتخاب نماید. و در پایین صفحه ظاهر شده، فایل های الحاقی پایان نامه را خواهید دید.

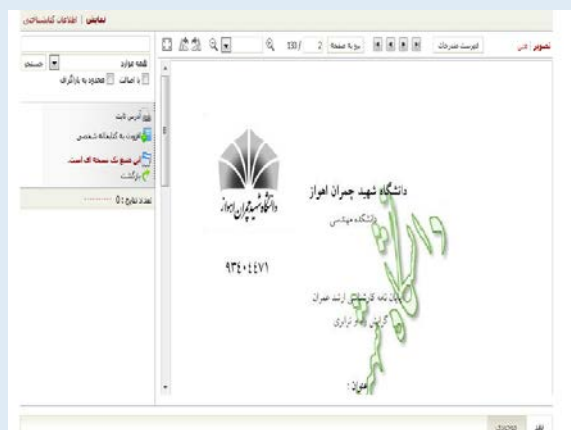
۱۳. چکیده پایان نامه قابل دانلود و متن کامل پایان نامه قابل مشاهده می باشد.

۱۳. با استفاده از کلیدهای مشاهده نمایید.

می توانید صفحات مختلف پایان نامه را مشاهده نمایید.

۱۴. امکان جستجوی درون متنی در پایان نامه مورد نظر نیز وجود دارد.

۱۵. برای جستجوی درون متنی، در باکس جستجو کلید واژه مورد نظر را وارد نموده و مکان قرار گرفتن این کلید واژه را نیز انتخاب نمایید.

۱۶. صفحاتی را که حاوی کلید واژه مورد نظر می باشد به تفکیک نمایش داده می شود.

۲۰۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۲ شورای پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز مصوب گردید تا با هماهنگی معاونت محترم آموزشی دانشگاه، به مدرسان درس روش تحقیق اطلاع داده شود تا یک جلسه از درس روش تحقیق در محل کتابخانه مرکزی برگزار گردد.

پس از رایزنی و نامه‌نگاری مدیریت کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد با گروه‌های آموزشی دانشگاه و معرفی استادان مربوط، هماهنگی برای پیاده‌سازی و اجرای این دوره‌ها انجام گردید. ضمناً یادآور می‌شود اولین جلسه از سلسله کلاس‌های درس سواد اطلاعاتی با حضور دانشجویان دوره کارشناسی ارشد رشته آبیاری دانشکده مهندسی علوم آب، دانشجویان رشته تاریخ در مقطع کارشناسی برگزار گردید. همچنین با شروع ترم جدید سه جلسه کارگاه آموزشی آشنایی با منابع مرجع، سه جلسه کارگاه آموزشی با عنوان آشنایی با خدمات کتابخانه مرکزی، چهار جلسه کارگاه آموزشی با عنوان آشنایی با منابع مرجع و

دومین گزارش از پیاده‌سازی سواد اطلاعاتی در کتابخانه مرکزی دانشگاه شهید چمران اهواز (پاییز ۱۳۹۷)

تهیه کننده: حجت الله عسکری^۵

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید چمران اهواز با هدف بالا بردن دانش و مهارت دانشجویان در حوزه دستیابی به منابع اطلاعاتی موردنیاز و استفاده درست و بهینه از خدمات کتابخانه مرکزی، با پشتیبانی معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه از ۲ سال قبل نسبت به برنامه‌ریزی برای ارائه درس روش تحقیق گروه‌های آموزشی مختلف، در محل کتابخانه مرکزی اقدام کرده است.

به منظور آشنایی دانشجویان با امکانات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، در جلسه شماره

^۵. مسئول مرجع کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

کتابخانه ها)، نحوه عضویت و استفاده از طرح غدیر (عضویت فراگیر)، آشنایی با خدمات سفارشات داخلی و خارجی مطرح به تعداد ۱۰ جلسه برگزار شد. خانمها ندا حمدپور، مهناز کمایی و آقای حجت‌الله عسکری کارشناسان ارشد کتابخانه مرکزی مدرسان این دوره های آموزشی بودند.

پرفروش‌ترین کتاب‌های سال ۲۰۱۷

گردآورنده: معصومه خداوردی^۱

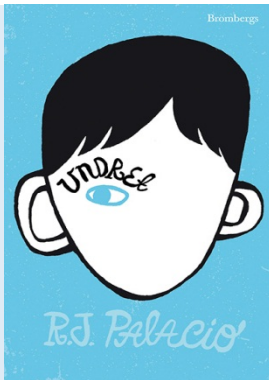
هر چقدر تکنولوژی پیشرفت کند، هر چقدر زندگی مردم با موبایل و کامپیوتر گره بخورد و هر چقدر فضای مجازی به حفظ درختان کمک کند اما همچنان کتاب، جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی انسان است. عده زیادی در سراسر جهان هنوز هم دلشان می‌خواهد برگ‌های کاغذی کتاب را ورق بزنند و بویش را نفس بکشند.

هر چند سرانه مطالعه در ایران به شدت پایین است و آمارها خبرهای ناخوشایندی از بی‌میلی مردم سرزمین‌مان به کتاب دارد اما کتاب‌ها در فراسوی مرزها طرفداران زیادی دارند و در سال

نحوه بازیابی آنها، آموزش سواد اطلاعاتی و کمک به یافتن منابع مورد نیاز در بخش مرجع کتابخانه مرکزی برگزار گردید.

در این جلسات بحث‌هایی از جمله آشنایی با کتابخانه مرکزی و خدمات جاری، آشنایی با بخش مرجع، انواع منابع موجود در این بخش و نقش بخش مرجع در انجام تحقیقات، تشریح نرم‌افزارهای آذرسا و پیام حنان و شیوه‌های جستجوی منابع در این نرم‌افزارها، ارائه سرفصل‌های درس روش تحقیق، نظیر نحوه تهیه گزارش، معرفی منابع به منظور آشنایی بهتر با روش تحقیق و گزارش نویسی، معرفی انواع پایگاه‌های اطلاعاتی و آموزش نحوه جستجو در این پایگاه‌ها به صورت آنلاین، آموزش نحوه دسترسی به پایگاه‌ها و نرم‌افزارهای موجود از محیط درون پردیس دانشگاه و بیرون از پردیس دانشگاه و آشنایی با پایگاه‌های دسترس‌آزاد (open access)، آشنایی با خدمات تامین مدرک، چگونگی استفاده از خدمات طرح امین (امانت بین

^۱. مسئول سفارشات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

پالاسیو در این باره می‌گوید «خودم وحشت کردم و به فکر فرو رفتم. با خود اندیشیدم اگر پسر ۳ ساله‌ام، این کودک را ببیند حتما جیغ خواهد زد.» «Wonder» در سال ۲۰۱۳ نیز در فهرست پر فروش‌ترین کتاب‌های «نیویورک تایمز» قرار گرفت اما ساخت فیلمی به همین نام به کارگردانی «استیون شباکی» در سال گذشته میلادی، بار دیگر رمان «پالاسیو» را به صدر رساند. این کتاب در سایت معتبر «Goodreads» هم نمره بالای ۴/۴ از ۵ را کسب کرد که نشان‌دهنده رضایت بالای مخاطبان کتاب بود.

۲۰۱۷ نیز روزهای درخشانی را تجربه کردند. سایت معروف «آمازون» که دهمین سایت پر بازدید در جهان محسوب می‌شود، فهرستی از پرفروش‌ترین کتاب‌های سال گذشته میلادی را منتشر کرده که ۱۰ کتاب برتر از لحاظ فروش را در این نوشتار مرور می‌کنیم.

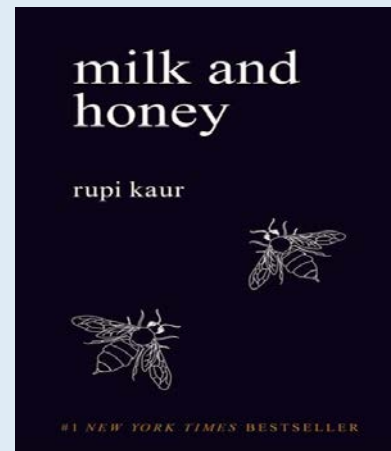
کتاب **اعجوبه (Wonder)**

پرفروش‌ترین کتاب سال گذشته میلادی در سال ۲۰۱۲ نگاشته و منتشر شد و جایزه دانش‌آموزان «مین» در سال ۲۰۱۴ و جایزه «مارک تواین» در سال ۲۰۱۵ را کسب کرد. ساخت فیلمی در سال ۲۰۱۷ بر اساس این رمان، کتاب «اعجوبه» یا «شگفتی» را دوباره در کانون توجه قرار داد و سبب شد مردم برای خریدش به کتاب‌فروشی‌ها هجوم ببرند. داستان کتاب درباره «آگوست پالمن» است که به بیماری نادر «تریچر کالینز» مبتلا شده؛ «آر.جی. پالاسیو» نویسنده کتاب در پاییز سال ۲۰۰۷ با دختر بچه‌ای مواجه می‌شود که به این بیماری دچار است، واکنش همراه با وحشت او به کودک بیمار سبب می‌شود ایده اولیه رمان در ذهنش شکل بگیرد.

Milk and Honey (شیر و عسل)

توانسته با تمام مردم دنیا فارغ از رنگ و زبان ارتباط برقرار کند.

این کتاب در سایت معتبر «Goodreads» نمره ۴/۳ از ۵ را کسب کرد و در زمره مهم‌ترین کتاب‌های سال جای گرفت. انتشاراتی «اندروز مک‌میل» در «کانزاس» آمریکا، با انتشار آثاری چون اشعار «کائور» به مهم‌ترین ناشر منظومه‌ها در ایالات متحده بدل شده و کتابخوان‌ها توجه ویژه‌ای به کتب منتشر شده توسط این ناشر دارند. «شیر و عسل» در سال ۲۰۱۷ به رشته تحریر درنیامده و سابقه فروش نزدیک به نیم میلیون نسخه در سال ۲۰۱۵ را نیز دارد. «کائور» جزو معدود چهره‌های ادبی است که هواداران بسیاری در شبکه‌های اجتماعی دارد و به همین دلیل ناشران بزرگ دنیا تلاش زیادی انجام می‌دهند تا نوشته‌های او با نام آنها روانه بازار شود.

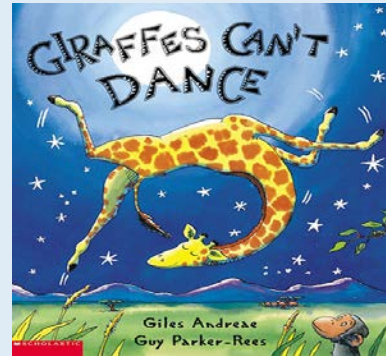

دومین کتاب پر فروش سال ۲۰۱۷ مجموعه اشعار «روپی کائور» است که عده بسیاری، جهان شعر را مدیونش می‌دانند. شاید باورش سخت باشد که این شاعره هندی تبار تنها ۲۵ سال سن داشته باشد. او در حال حاضر شهروند کاناداست و مجموعه اشعارش تا کنون بیش از یک میلیون نسخه در سراسر جهان فروش داشته است. اثر جدید «کائور» با نام «شیر و عسل» که دومین کتاب پر فروش سال لقب گرفت، زبان نثر دارد و خودشناسی را به شاعرانه‌ترین شکل ممکن روایت می‌کند. تصاویر زیبا که به خوبی در کنار شعرهای «کائور» قرار گرفته‌اند، ترکیبی زیبا خلق کرده و

Giraffes Can't Dance (زرافه ها نمی توانند

برقصند).

«والس» و «چاچا» اما رقص «جرالد» تنها خنده‌های تمسخرآمیز حیوانات دیگر را به دنبال دارد. در این میان جیرجیرک از «جرالد» می‌خواهد به خود باور داشته و تنها آهنگی متفاوت را که متعلق به خودش باشد بیابد. جیرجیرک ویولن به دست می‌گیرد و می‌نوازد و در نهایت زرافه نیز رقص را آغاز می‌کند. گزاره‌هایی مانند اعتماد به نفس، بی‌توجهی به صحبت‌های ناامیدکننده دیگران و در میان گذاشتن رازها با فردی قابل اعتماد از جمله موضوعات مهمی هستند که در پس داستانی ساده و جذاب به کودک منتقل می‌شود اما استقبال بزرگسالان نیز از این کتاب بسیار زیاد بوده و «زرافه‌ها نمی‌توانند برقصند» را به یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های سال ۲۰۱۷ تبدیل کرده است. نمره این کتاب از سایت «Goodreads» نیز ۴٫۳ از ۵ بوده که نشان‌دهنده تجربه موفق خالق بریتانیایی اثر یعنی «ژیلز آندریا» و تصویرگری «گای پارکر ریس» است.

همان‌طور که شعر را بدون موسیقی به سختی می‌توان تصور کرد، آسان نیست تجسمی از کتاب‌هایی با داستان‌های خیال‌انگیز و رمزآلود بدون تصویر داشت. «زرافه‌ها نمی‌توانند برقصند» یکی از آثاری است که تصاویر ساده و حتی کودکانه‌اش چنان با داستان نه‌چندان پیچیده اما عمیقش درآمیخته که مخاطب ناگزیر از همراهی با نویسنده است. «جرالد» زرافه‌ای است که نمی‌تواند برقصد و این مسئله او را آزار می‌دهد. پاهای ظریف و گردن بلند «جرالد» توان رقصیدن مانند دیگر حیوانات را در جنگل از او می‌گیرد که نتیجه‌اش غمگینی زرافه داستان است. هر یک از حیوانات سبکی برای رقص دارند، از «تانگو»ی عاشقانه تا

سرگذشت‌نامه کتاب

اما براستی چرا کلمات این گونه در زندگی ما نقش می‌آفرینند؟ اهمیت کلمه در چیست؟ چه چیز باعث شده که یک سری اصوات که به خودی خود معنایی ندارند در کنار هم این‌گونه مهم و اثرگذار باشند؟

در اهمیت تصویر

انسان تنها موجودی است که خیال‌پردازی می‌کند. تخیل دلیل اصلی وجود خلاقیت در انسان است. تخیل با آینده سروکار دارد. در تخیل با استفاده از بن‌مایه‌های گذشته، برای آینده طرح‌هایی در ذهن پرورده می‌شود. برخلاف حیوانات که گذشته و آینده ندارند و فقط در حال می‌زیبند.

خیال‌ها مجموعه‌ای از تصاویر ذهنی هستند که به اراده ما همچون فیلم از جلوی دیدگان‌مان رژه می‌روند. تصاویر نقاشی شده بر روی دیواره غارها و نمادهای حکاکی شده روی سنگ‌های به‌جامانده از زندگی انسان در هزاران سال پیش گویای این حقیقت است که انسان از دیرباز با تصاویر و ایماژها زندگی می‌کرده است. برخلاف

گردآورنده: نبی زینی‌وند^۷

در اهمیت کلمه

در انجیل یوحنا باب اول چنین می‌خوانیم: «در ابتدا کلمه بود و کلمه نزد خدا بود و کلمه خدا بود.» در قرآن کریم نیز می‌خوانیم: «إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ» (آل عمران: ۵۹) گویی میان اراده خداوند تا به فعلیت رسیدن آن فقط به اندازه یک کلمه دو حرفی فاصله هست.

آن هنگام که با آیات قرآن استخاره می‌گیریم یا هنگامی که در چله نشینی با شعری از حافظ فال می‌گیریم و یا در مواقع مشابه این‌ها، ناخودآگاه در پستوی ذهن‌مان در حال جستجوی اراده الهی از مفهومی هستیم که بر کلمات بارکرده‌ایم. شاعران و اندیشمندان ما از کلمه به عنوان کیمیای سعادت یاد کرده‌اند. هرچند اگر کلمات بجا و بوقت استفاده نشوند خود می‌توانند کلید دروازه شقاوت هم باشند.

^۷ . مسئول کتابخانه دانشکده کشاورزی

معشوق که در کنارمان است ارج می‌نهیم. هر کلمه حاوی یک مفهوم خاص است، یا قرار بوده که برای مفهومی خاص به کار برود. اما تصویری که از آن مفهوم در ذهن هر فرد به هنگام شنیدن آن شکل می‌گیرد با تصویری که در ذهن دیگری بوجود می‌آید متفاوت است. به زبان علم اطلاعات، «کلمه» یک دیتا یا داده است و تصاویری که از مفهوم آن کلمه در ذهن پرورده می‌شود اطلاعات است و این اطلاعات از ذهنی به ذهن دیگر از زمین تا آسمان فاصله دارد. به زبان هرمنوتیک (علم تأویل و تفسیر) «متن» یک تن بی‌جان و یک موجود صامت است که خواننده به آن روح می‌بخشد و او را به سخن وامی‌دارد. وقتی یک متن را دیگری برای ما می‌خواند باز تفاوت معنی‌دارتری در برداشت ما از آن متن وجود دارد. چون در این جا پای لحن و آهنگ و تُن صدای خواننده و تأکیدهای او به میان می‌آید. ذهن ما از هر چیزی که در عالم هست تصویری برمی‌دارد و از سرهم‌بستن تصاویر واقعیت‌ها را برای خودش بازنمایی می‌کند و مدل‌های ذهنی را از آن برمی‌کشد. چون این تصاویر ذهنی از واقعیت، به ندرت

حیوانات که هیچ علاقه‌ای به تصاویر ندارند، انسان با تصاویر به زندگی خود روح و معنا می‌بخشد. مجسمه‌سازی، شعر و ادبیات، نقاشی، موسیقی و همه هنرهای دیگر زاینده تخیل انسانند. انسان تنها موجودی است که با هنر به زندگی خود معنا می‌بخشد و اگر این کار را نکند به پوچ‌انگاری (نیپیلیسم) می‌رسد. غرق شدن در زیبایی‌های هنری حال ما را خوب می‌کند و همچون پناه بردن به غاری تاریک از شر مشکلات بیرونی است. ما در خلوت خود با زبان تصاویر با خود و خدایمان نجوا می‌کنیم. این زبان همان زبان سمبولیک و استوره‌ای است که از آن با عنوان «زبان از یاد رفته» یاد می‌کنند. در این زبان کلمات فقط نشانه‌هایی هستند که ما را به سمت مفاهیم، خاطرات، خیال‌پردازی‌ها و واقعیت وجودی‌مان هدایت می‌کنند. شاید علاقه و وابستگی بیمارگونه ما به وسایل صوتی-تصویری جدید ریشه در عشق ما به تصاویر نهفته باشد. چه بسا عکس یادگیری را که از گذشته با دوستان و عزیزانمان گرفته‌ایم بیشتر از خود آنها دوست می‌داریم. حتی تصویر ذهنی را که از معشوق‌مان داریم بیشتر از خود

شکلی که می‌خواهد در بیاورد. مثلن طرحی می‌ریزد تا مسیر آب رودخانه را برای کشاورزی تغییر دهد یا جلوی آن سد بزند. در این صورت دستاورد او فناوری خواهد بود. در ابتدا موجودات فقط در جهان حضور می‌داشتند. تا اینکه موجودات زنده پدیدار گشتند. و موجودات زنده نیز رفته‌رفته صاحب سیستم عصبی پیچیده شدند و توانستند بازنمایی از جهان را در ذهن خود ترسیم کنند. نیاکان ما باید فرق بین گرگ و گوسفند را خوب می‌فهمیدند تا در تنازع بقا زنده می‌ماندند. درست مانند گربه که اگر فرق سگ و موش را نداند یا طعمه سگ خواهد یا از گرسنگی خواهد مرد. چه بسیار گربه‌هایی که قربانی این ندانستن شدند و فرصتی برای ادامه نسل خود پیدا نکردند. در اینجا فشار تکاملی موجود زنده را مجبور به دانستن می‌کند. و اینجا بود که ذهن وارد بازی شد. برای ربط دادن ذهن‌ها به یکدیگر، زبان بوجود آمد. سه‌گانه جهان، ذهن و زبان در سطوح بالاتر فرهنگ و تاریخ را بوجود آورد. «(هادی صمدی)

تغییر می‌یابند مدل‌های ذهنی ما از واقعیت نیز دیر به دیر تغییر می‌کنند در حالی که واقعیت جهان به شدت در حال دگرگونی است، ثبات تصاویر ذهنی به ما آرمش و امنیت روانی می‌دهد اما تغییرات شتابان بنیاد ذهنی و جهان‌بینی ما را مشوش می‌سازد. و این دلیل دیگری برای گرایش ما به سمت هنر است.

تکامل ذهن

«در مسیر تولانی تکامل، علم و فناوری دو بال پرواز انسان بوده اند. از نگاه تکاملی هیچ‌کدام از این دو مقدم بر دیگری نیست و این‌ها به هم گره خورده‌اند؛ انسانی را فرض کنید که در مورد جهان فکر می‌کند؛ دو حالت وجود دارد: ۱- هدفش درک چگونگی این جهان و تبیین واقعیت‌ها و روابط پنهان پدیده‌های این جهان است که در این صورت دستاورد او علم خواهد بود. چون هدف اصلی علم دستیابی به روایت‌هایی صادق‌تر از واقعیت است که این روایت‌ها در قالب نظریه‌های علمی ارائه می‌شوند ۲- هدفش ایده‌آل کردن واقعیت موجود است و طرحی می‌ریزد تا جهان را به

یک کرم شب‌تاب نبوده‌است. انسان اولیه، موجود خارق‌العاده‌ای نبود. او موجود ناچیزی بود. در آن زمان هیچ کس فکرش را هم نمی‌کرد که همین موجود ضعیف روزی بتواند اتم را بشکافد، رمز کدهای ژنتیکی خود را بگشاید، کرات دیگر را فتح کند، تاریخ را از نو بنویسد و ... (انسان خردمند/ یووال نوح هراری).

همه انقلاب‌هایی که که بشر را به این‌جا و اکنون رسانده است در نتیجه تغییری که انسان در خود ایجاد کرده بود به وقوع پیوسته‌اند. رنه دکارت، فیلسوف، ریاضی‌دان و فیزیک‌دان بزرگ عصر رنسانس زمانی که جمله معروف «می‌اندیشم پس هستم» را بیان کرد شاید خود نیز نمی‌دانست که در حال پایه‌گذاری نوع جدیدی از انسان خودبنیاد است که در آینده جهان را زیرورو خواهد کرد: انسان توسعه یافته، انسان عامل، انسان فاعل و انسان اثرگذار بر طبیعت و محیط پیرامون.

توسعه در ایران

همه آنها که دل در گرو توسعه ایران دارند و نگران مشکلات و بحران‌های جامعه هستند و

«مسیر تاریخ را سه انقلاب مهم به پیش برد. انقلاب اول انقلاب شناختی بود که در حدود هفتاد هزار سال پیش بوقوع پیوست و موتور محرکه تاریخ را روشن کرد. انقلاب دوم انقلاب کشاورزی در حدود ۱۲ هزار سال پیش بود که به روند تکامل ذهن سرعت بخشید. انقلاب بعدی اختراع خط بود. اختراع خط فرصتی فراروی بشر قرار داد تا بتواند تجربیات خود را مدون و مکتوب سازد. در فرایندی تاریخی و تدریجی دانش انسانی انباشته و متراکم شد و کم‌کم زمینه‌ای فراهم گردید تا انقلاب بعدی به وقوع بپیوندد. انقلاب بعدی انقلاب علمی بود که پانصد سال پیش در اروپا رخ داد. این انقلاب خود سرآغازی برای انقلاب‌های چندگانه پس از خود بود که همچون زلزله‌هایی مهیب سراسر جهان را دگرگون ساختند.

انقلاب علمی می‌تواند در آینده نزدیک با ترکیب انسان با رایانه و خلق ترابشریت، نقطه پایان تاریخ و آغاگر چیزی کاملن متفاوت باشد. انسان مدت‌ها پیش از تاریخ وجود داشته است؛ اما اثرگذاری او بر روی طبیعت بیشتر از

شاد و امیدوارند ما عصبی و ناامید؟ چرا بوستان‌های شهری آن‌ها تمیز و زیبا است و مال ما نازیبا و پر از آشغال؟ جواب به این پرسش‌ها و صدها پرسش دیگر را باید در توسعه نیافتگی ما جستجو کرد. ما مدرن شده‌ایم اما مدرنیته به معنای رواج فکر فلسفی عصر مدرن، هنوز در ذهن ما شکل نگرفته است. درست است که از جدیدترین ابزار و آلات مدرن و نهادهای مدرن بهره می‌بریم اما تفکر مدرنیته در ما ساری و جاری نشده است. ما همان انسان‌های ما قبل مدرن هستیم که ما را به قرن ۲۱ پرتاب کرده‌اند.

کانت در پاسخ به پرسش روشنگری چیست؟ این جمله را شعار روشنگری می‌نامد: روشنگری خروج انسان از صغارتی است که خود بر خویش تحمیل کرده‌است. صغارت، ناتوانی در به‌کاربردن فهم خود بدون راهنمایی دیگری است. این صغارت، خود تحمیلی است. اگر علت آن نه در سفیه بودن بلکه در فقدان عزم و شهامت در به‌کارگیری فهم خود بدون راهنمایی دیگری باشد. شعار روشنگری این است: «در به

به دنبال راه حل این مسائل می‌گردند، اذعان دارند که کلید عبور از بحران‌های موجود پرورش انسان‌های توسعه‌یافته است. در جنگ‌های ایران و روس هنگام مواجهه قشون ایران با قدرت ارتش متحدالشکل و منظم روس، عباس میرزا آنچنان دچار شوک شده بود که در برگشت از مشاوران اروپایی می‌پرسد مگر آفتابی که در سرزمین شما می‌تابد همان آفتابی نیست که اول بر سرزمین ما می‌تابد بعد به سراغ شما می‌آید. مگر خاک شما همان خاکی نیست که ما بر روی آن هستیم و هوای شما همان هوایی نیست که ما استشمام می‌کنیم پس چرا شما اینگونه‌اید و ما گونه‌ای دیگر؟ این سوال و سوال‌هایی از این دست هنوز هم برای ما مطرح است: سوال‌هایی مثل چرا شهرها و محیط زیست آنها تمیز و مرتب است اما مال ما نه؟ چرا آنها با هم گفتگو می‌کنند و ما قهر و پرخاشگری پیشه می‌کنیم؟ چرا آن‌ها اهل مدارا و هم‌دلی هستند و ما اهل رقابت و ستیزه‌جویی؟ چرا آنها قانون‌مدار هستند و ما قانون‌گریز؟ چرا آنها به فرهنگ و هویت ملی میهنی‌شان عشق می‌ورزند و ما عداوت؟ چرا آنها

کتابخوانی» می خواهیم این معضل را ببینیم. و اینکه آیا راهی جز کتاب خواندن برای رسیدن به توسعه یافتگی وجود دارد یا خیر؟.

کتاب در ایران پیشامدرن

در جامعه پیشامدرن، اقتصاد جامعه مبتنی بر کشاورزی و دامپروری است. اکثریت جامعه یا روستانشین و یا کوچ نشین هستند. سختی های زندگی روستانشینی و کوچ نشینی مجالی برای گسترش سواد، مطالعه و پرسشگری و تفکر باقی نمی گذارد. فرهنگ حاکم در این جوامع بیشتر شفاهی است و دغدغهای به نام مطالعه وجود ندارد. «تنها در جامعه مدرن است که ما نگران میزان پایین یا بالای کتاب و کتابخوانی هستیم همان طور که مسئله بالا و پایین بودن وزن و یا قند و چربی خون برای جامعه مصرفی، صنعتی و شهری مدرن یک معضل مدرن است. در دوران پیشامدرن کتاب بیشتر دارای معنای قدسی و متافیزیکی است. از آن جایی که در جامعه پیشامدرن مذهب و اندیشه های متافیزیکی روح فرهنگ را شکل می داد تمام چیزهایی که

کارگیری فهم خود شهامت داشته باش» حال پرسشی که مطرح است این است که چرا ما توسعه نیافته ایم؟ چرا تفکر مدرنیتنه در میان ما رواج نیافت و چرا ما سالهاست که درجا می زینم و دور خودمان می چرخیم؟ آیا انسان ایرانی شهامت خروج از صغارت خودخواسته را ندارد؟ دکتر ابراهیمی دینانی در کتاب فراز و فرود فکر فلسفی درباره ترس از اندیشیدن می نویسد: «کسانی که در اندیشیدن، خطر می بینند، باید توجه داشته باشند که اگر در اندیشیدن احتمال خطر وجود دارد در «نیندیشیدن» خطر سقوط در ورطه حماقت و نادانی، قطعی و تردید ناپذیر است. ضرب المثلی وجود دارد که می گوید: «دست بکش و بیانیدش» حل مساله ترس از اندیشیدن یکی از مقدمات فهم فلسفی و عمیق است.» در پاسخ پرسش چرا فکر فلسفی مدرنیتنه در ایران گسترش نیافت فیلسوفان و جامعه شناسان هر کدام پاسخ های درخور ارائه کرده اند که در اینجا محل بحث ما نیست. رویکردی که در اینجا می خواهیم بر نقش آن تأکید کنیم «مسئله کتاب» است. از منظر «مسئله کتاب و

درصد رسیده است. میزان باسوادان در ابتدای سده ۵ درصد بوده و کمتر ۵۰ درصد جمعیت قادر به فهم زبان فارسی بوده‌اند اما در پایان سده نرخ باسوادی به ۸۴ درصد رسید و بیش از ۸۵ درصد جمعیت کنونی می‌توانند به زبان فارسی سخن بگویند. داستان تحول ایران به سوی دنیای مدرن از سال ۱۲۸۵ شروع شد. در واقع انقلاب مشروطیت محصول تحول ایران و زمانی بود که صنعت چاپ جدید وارد ایران شد. در دوران عباس میرزای نایب السلطنه اولین چاپخانه سربی با حروف فارسی و عربی توسط میرزا زین‌العابدین در تبریز دایر شد و اولین کتاب منشر شده آن، «رساله جهادیه» میرزا عیسی خان قائم مقام بود که در سال ۱۲۳۳ در جریان جنگ ایران و روس و پس از عهدنامه گلستان به چاپ رسید. ظهور جنبش روشنفکری ایران با نویسندگانی مانند میرزا فتحعلی آخوندزاده، میرزا آقاخان کرمانی، میرزا ملکم خان و میرزا عبدالرحیم طالبوف تبریزی شکل گرفت، تأثیر بسزایی در شکل‌گیری معنای تازه‌ای از کتاب در ایران داشت. این نویسندگان فرهنگ ساده‌نویسی و دوری از مغلق‌گویی را

در جامعه پیشامدرن وجود داشت به کمک روح مذهبی و متافیزیکی معنای خود را بازمی‌یافت. قلمرو موضوعی کتاب‌ها در عصر پیشامدرن محدود بود. کتاب‌ها به مثابه رسانه‌های مذهبی، حاملان و ناقلان معناهای دینی و متافیزیک بودند.

کتاب در دوران ایران مدرن

داستان کتاب در ایران دوره مدرن دارای ۳ مرحله است: مرحله اول از آغاز دوره ناصرالدین شاه و بخصوص اصلاحات امیرکبیر و تأسیس دارالفنون شروع می‌شود و تا روی کار آمدن حکومت پهلوی ادامه می‌یابد. دوره دوم از آغاز پهلوی تا انقلاب اسلامی است. و دوره سوم از انقلاب اسلامی تاکنون است. پرواند آبراهیمیان در کتاب تاریخ ایران مدرن می‌نویسد: جمعیت ایران در ابتدای سده کمتر از ۱۲ میلیون نفر شامل ۶۰ درصد روستایی، ۲۵ تا ۳۰ درصد ایلیاتی و کمتر از ۱۵ درصد شهری بود. اما در پایان سده (۱۳۸۵) شمار جمعیت به ۶۹ میلیون نفر رسید. جمعیت ایلات و عشایر به کمتر از ۳ درصد رسیده و بخش شهری به بیش از ۶۶

رواج دادند. این روند در دوران مشروطیت به بلوغ خود رسید و مولفانی مانند زین العابدین مراغه‌ای با نگارش کتاب سیاحت نامه ابراهیم‌بیگ نقش مهمی در رواج فرهنگ کتاب‌خوانی در ایران داشتند. مدارس به شیوه جدید گسترش یافتند. نهادهای آموزش عالی شکل گرفتند. شهرنشینی گسترش یافت و رفت و آمد ایرانیان به اروپا بیشتر شد. دومین موج تحول به سوی انقلاب کتاب در ایران با شکل‌گیری نخستین دولت-ملت ایرانی و ظهور رضاشاه شروع می‌شود. با سیاست‌های نوسازی فرهنگی دولت در این زمان شاهد گسترش نظام آموزشی، تأسیس دانشگاه تهران، اعزام گسترده دانشجویان به خارج، گسترش کتابخانه‌های عمومی، افزایش نرخ رشد طبیعی جمعیت، گسترش شهرنشینی گسترش صنعت چاپ، و بسیاری تحولات دیگر که موجب گسترش چشم‌گیر نشر کتاب و کتاب‌خوانی در ایران شد هستیم. رشد و تولید و مصرف کتاب در سال‌های بعد از انقلاب اسلامی وارد مرحله‌ای می‌شود که در آن شاهد رشد چشم‌گیر و همه‌جانبه کتاب هستیم. طی سال‌های بعد از انقلاب

اسلامی کتاب در ایران وارد مرحله تازه‌ای شد. این نام‌ناشی از تحولات ساختاری از یک سو و سیاست‌های فرهنگی بعد از انقلاب برای ترویج کتاب از سوی دیگر و همچنین گسترش فناوری‌های نوین بود. از این‌رو دوران اخیر را می‌توان برجسته‌ترین دوران تحول کتاب در تاریخ ایران نامید.» (نعمت الله فاضلی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

جمع‌بندی

فرهنگ با زبان آغاز شد و با کتابت بارور گردید. انقلاب کشاورزی در پی اهلی کردن حیوانات و دانه‌های وحشی رخ داد. این بار نوبت انسان بود که اهلی بشود. کتاب وظیفه تربیت، اهلی کردن و شکوفاندن انسان را برعهده گرفت. تشبیه کتاب به گل تشبیه زیبایی می‌تواند باشد. کتاب همچون گل عطرمی‌افشاند و چون دورانش به سر رسد از خود بذرهایی برجای می‌گذارد که هزاران گل از هر کدام سربرمی‌آورد. همان‌طور که دیدیم فراگیر شدن مسئله کتاب و کتاب‌خوانی چه در جوامع غربی و چه در جامعه ایران منشأ انقلاب‌ها و تحولات ژرف اجتماعی

- ۱- صمدی، هادی؛ ساختار نظریه‌های علمی در علوم طبیعی و علوم اجتماعی.- قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، ۱۳۸۹.
- ۲- صمدی، هادی؛ سخنرانی زمستان ۹۷ با موضوع «رویکرد تکاملی به فلسفه»
- ۳- فاضلی، نعمت الله؛ «درآمدی جامعه‌شناختی به پدیده و گفتمان کتاب در ایران معاصر»؛ فصلنامه تحلیلی پژوهشی کتاب مهر، سال اول/ شماره دوم /بهار ۹۰.
- ۴- هراری، یووال نوح؛ تاریخ مختصر بشر.- ترجمه نیک گرگین.- فرهنگ نشر نو با همکاری نشر آسیم، تهران: ۱۳۹۶.
- سیاسی گردید. در ایران از انقلاب مشروطه گرفته تا ملی شدن صنعت نفت و تا انقلاب اسلامی و تحولات اجتماعی پس از آن و در حال حاضر همه و همه متأثر از سیر تحول و تکوین منابع و بسترهای اطلاعاتی بوده‌اند. ورود صنعت چاپ و روزنامه نویسی انقلاب مشروطه را رقم زد. انقلاب اسلامی رهاورد تلگراف، رادیو، تلویزیون و نوارهای کاست بود. گسترش رونامه‌ها، هفته‌نامه‌ها و ماهنامه‌ها جنبش اصلاحات را در دهه ۷۰ رقم زد. از دهه ۸۰ تاکنون همگانی شدن اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و گوشی‌های هوشمند، ما را دچار تحولات فرهنگی و اجتماعی کرده و زیست‌جهان ما را در عمیق‌ترین لایه‌ها استحاله کرده است. و این همان جادوی کلمات است که آتشی بر جان آدمیزاد می‌افکند که با هیچ آتش دیگری قابل مقایسه نیست. بی دلیل نیست که در کتاب مقدس آمده: «در ابتدا کلمه بود و کلمه نزد خدا بود و کلمه خدا بود.»

منابع: